

Esialgne tõlge

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

20. november 2025(*)

Eelotsusetaotlus – Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Šveitsi Konföderatsiooni vaheline kokkulepe isikute vaba liikumise kohta – Võõrtöötajad – Sotsiaalkindlustus – Kohaldatavad õigusaktid – Määrus (EÜ) nr 883/2004 – Artikkel 11 – Artikli 13 lõige 1 – Määrus (EÜ) nr 987/2009 – Artikli 14 lõige 8 – Töötaja, kes töötab mitme riigi, sealhulgas liikmesriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja kolmandate riikide territooriumil – Mõiste „oluline osa tegevusest“ – Kolmandates riikides töötamise arvesse võtmine

Kohtuasjas C-743/23,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Landessozialgericht für das Saarlandi (Saarimaa liidumaa kõrgeim sotsiaalkohus, Saksamaa) 15. novembri 2023. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 4. detsembril 2023, menetluses

A

versus

GKV-Spitzenverband,

menetluses osales:

Moguntia Food Group AG,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president F. Biltgen (ettekandja), Euroopa Kohtu asepresident T. von Danwitz esimese koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud I. Ziemele, A. Kumin ja S. Gervasoni,

kohtujurist: A. Rantos,

kohtusekretär: osakonnajuhataja D. Dittert,

arvestades kirjalikku menetlust ja 5. märtsi 2025. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- A, esindaja: *Rechtsanwältin* M. Blum,
- GKV-Spitzenverband, esindaja: C. Donus,
- Moguntia Food Group AG, esindajad: *Rechtsanwälte* V. Ohlekopf ja M. Schwind,
- Saksamaa valitsus, esindajad: J. Möller ja P.-L. Krüger,
- Belgia valitsus, esindajad: S. Baeyens, C. Jacob ja L. Van den Broeck,
- Euroopa Komisjon, esindajad: S. Delaude ja B.-R. Killmann,

olles 5. juuni 2025. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT 2004, L 166, lk 1; ELT eriväljaanne 05/05, lk 72; parandus ELT 2009, L 202, lk 90), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrusega (EL) nr 465/2012 (ELT 2012, L 149, lk 4) (edaspidi „määrus nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis)“), artikli 13 lõiget 1 koostoimes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT 2009, L 284, lk 1), mida on muudetud määrusega nr 465/2012 (edaspidi „määrus nr 987/2009“), artikli 14 lõikega 8.

2 Taotlus on esitatud A ja GKV-Spitzenverbandi (seadusjärgse haiguskindlustuse katusorganisatsioon, Saksamaa) vahelises kohtuvaidluses viimase otsuse üle väljastada A-le tõend A1 selle kohta, et ajavahemikul 1. detsembrist 2015 kuni 31. detsembrini 2020 oli tema suhtes kohaldatav Saksamaa sotsiaalkindlustusskeem.

Õiguslik raamistik***Rahvusvaheline õigus***

3 Euroopa Ühendus ja Šveitsi Konföderatsioon sõlmisid 21. juunil 1999 seitse kokkulepet, sealhulgas Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Šveitsi Konföderatsiooni vaheline kokkulepe isikute vaba liikumise kohta (ELT 2009, L 353, lk 71), mida on eeskätt muudetud ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vahelise isikute vaba liikumist käsitleva kokkuleppe alusel loodud ühiskomitee 31. märtsi 2012. aasta otsusega nr 1/2012, millega asendatakse kokkuleppe II lisa sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT 2012, L 103, lk 51) (edaspidi „kokkulepe“).

4 Kokkuleppe artiklis 8 „Sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamine“ on sätestatud:

„Kokkuleppeosalised näevad II lisa kohaselt ette sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise eelkõige järgmistel eesmärkidel:

[...]

b) kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramine;

[...]“.

5 Kokkuleppe II lisa „Sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimine“ artiklis 1 on ette nähtud:

„1. Kokkuleppeosalised lepivad kokku, et sotsiaalkindlustusskeemide kooskõlastamisel kohaldavad nad omavahel Euroopa Liidu õigusakte, millele on käesoleva lisa A jaos viidatud, vastavalt samas jaos tehtud muudatustele, või kõnealuste õigusaktidega samaväärseid eeskirju.

2. Käesoleva lisa A jaos esinev mõiste „liikmesriik (liikmesriigid)“ hõlmab lisaks asjaomaste Euroopa Liidu õigusaktide reguleerimisalasse kuuluvatele riikidele ka Šveitsi.“

6 Kokkuleppe II lisa A jaos „Nimetatud õigusaktid“ on eeskätt mainitud määrusi nr 883/2004 ja nr 987/2009, millega asendati nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes (EÜT 1971, L 149, lk 2; ELT eriväljaanne 05/01, lk 35).

Liidu õigus***Määrus nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis)***

7 Määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) põhjendused 1, 3 ja 45 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimismid mahuvad isikute vaba liikumise raamesse ja peaksid kaasa aitama nende elustandardi ja tööhõive tingimuste paranemisele.

[...]

(3) [Määrust nr 1408/71] on korduvalt muudetud ja ajakohastatud, et võtta arvesse arenguid ühenduse tasandil, sealhulgas Euroopa Kohtu otsuseid, aga ka siseriiklike õigusaktide muudatusi. Selliste tegurite tõttu on ühenduse koordineerimismid muutunud keerulisteks ja pikkadeks. Nende eeskirjade asendamine, neid samaaegselt ajakohastades ja lihtsustades, on seepärast oluline isikute vaba liikumise saavutamiseks.

[...]

(45) Kuna kavandatava meetme eesmärki, milleks on kooskõlastusmeetmete abiga tagada isikute vaba liikumise õiguse tõhus rakendamine, ei suuda liikmesriigid täielikult saavutada ning seetõttu on eesmärk meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. [...]“.

8 Selle määruse II jaotis „Kohaldatava õiguse kindlaksmääramine“, mis asendab määruse nr 1408/71 II jaotise sätteid, sisaldab artikleid 11–16.

9 Määruse artiklis 11 „Üldeeskirjad“ on sätestatud:

„1. Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate isikute suhtes kohaldatakse üksnes ühe liikmesriigi õigusakte. Sellised õigusaktid määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva jaotisega.

[...]

3. Arvestades artiklites 12–16 sätestatud:

- a) liikmesriigis töötava või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva isiku suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte;
- b) riigiteenistuja suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte, kellele allub teda teenistusse võtnud riigiasutus;
- c) isiku suhtes, kes saab töötushüvitisi kooskõlas artikliga 65 elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide alusel, kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte;
- d) liikmesriigi kaitseväeteenistusse või kordusõppustele või riigiteenistusse kutsutud isiku suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte;
- e) iga muu isiku suhtes, kelle suhtes ei kehti punktid a–d, kohaldatakse elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, ilma et see piiraks teiste käesoleva määruse sätete kohaldamist, millega talle tagatakse hüvitised ühe või mitme muu liikmesriigi õigusaktide alusel.

4. Käesoleva jaotise mõistes käsitletakse töötamist või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist, mis tavaliselt toimub liikmesriigi lipu all merd sõitval alusel, nimetatud liikmesriigis toimuva tegevusena. Siiski kohaldatakse liikmesriigi lipu all sõitval laeval töötava isiku suhtes, kes saab palka ettevõtjalt või isikult, kelle registrisse kantud asukoht või tegevuskoht on teises liikmesriigis, viimasena nimetatud liikmesriigi õigusakte, kui ta elab selles riigis. Palka maksvat ettevõtjat või isikut käsitatakse kõnealuste õigusaktide kohaldamisel tööandjana.“

10 Määruse artiklis 12 „Erieeskirjad“ on sätestatud:

„1. Isiku suhtes, kes töötab liikmesriigis tööandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle tööandja läheta teise liikmesriiki selle tööandja nimel tööd tegema, kohaldatakse jätkuvalt esimese

liikmesriigi õigusakte, tingimusel et sellise töö eeldatav kestus ei ületa 24 kuud ning teda ei saadeta teist lähetatud isikut asendama.

2. Isiku suhtes, kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana liikmesriigis ja kes läheb tegelema sama tegevusega teise liikmesriiki, kohaldatakse jätkuvalt esimese liikmesriigi õigusakte, tingimusel et sellise tegevuse eeldatav kestus ei ületa 24 kuud.“

11 Määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 „Tegevus kahes või mitmes liikmesriigis“ lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Isiku suhtes, kes tavaliselt töötab kahes või mitmes liikmesriigis, kohaldatakse õigusakte järgmiselt:

- a) elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, kui oluline osa tema tegevusest toimub selles liikmesriigis, või
- b) kui oluline osa tema tegevusest ei toimu elukohajärgses liikmesriigis:
 - i) selle liikmesriigi õigusakte, kus asub talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht, kui talle annab tööd üks ettevõtja või tööandja,
 - ii) või kui talle annavad tööd kaks või enam ettevõtjat või tööandjat, selle liikmesriigi õigusakte, kus asub talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht ning ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht asub ainult ühes liikmesriigis, või
 - iii) selle liikmesriigi õigusakte, kus asub talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht ning mis ei ole asjaomase isiku elukohajärgne liikmesriik, kui talle annavad tööd kaks või enam ettevõtjat või tööandjat, kelle registrisse kantud asukoht või tegevuskoht on kahes liikmesriigis, millest üks on asjaomase isiku elukohajärgne liikmesriik, või
 - iv) elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, kui talle annavad tööd kaks või enam ettevõtjat või tööandjat, kellest vähemalt kahe registrisse kantud asukoht või tegevuskoht on eri liikmesriikides, millest kumbki ei ole asjaomase isiku elukohajärgne liikmesriik.

2. Isiku suhtes, kes tavaliselt on tegev füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või mitmes liikmesriigis, kohaldatakse õigusakte järgmiselt:

- a) elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, kui oluline osa tema tegevusest toimub selles liikmesriigis, või
- b) selle liikmesriigi õigusakte, kus asub tema tegevuste huvikese, kui ta ei ela ühes neist liikmesriikidest, kus toimub oluline osa tema tegevusest.“

12 Määruse artikli 76 „Koostöö“ lõikes 4 on sätestatud:

„Käesoleva määrusega hõlmatud asutustel ja isikutel lasub vastastikuse teavitamise ja koostöö kohustus käesoleva määruse korrektse rakendamise tagamiseks.

[...]“.

Määrus nr 987/2009

13 Määruse nr 987/2009 artikli 14 lõigetes 5–11 on sätestatud:

„5. [Määruse nr 883/2004] artikli 13 lõike 1 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt töötab kahes või enamas liikmesriigis“ isikule, kes täidab samal ajal või vaheldumisi sama ettevõtja või

tööandja juures või mitme eraldi ettevõtja või tööandja juures ühte või enamat ülesannet kahes või enamas liikmesriigis.

[...]

6. [Määruse nr 883/2004] artikli 13 lõike 2 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt on tegev füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või mitmes liikmesriigis“ eelkõige isikule, kes füüsilisest isikust ettevõtjana teostab kahes või mitmes liikmesriigis korraga või vaheldumisi ühte või enamat tegevust olenemata nende tegevuste iseloomust.

7. Lõigetes 5 ja 6 toodud tegevuste eristamisel [määruse nr 883/2004] artikli 12 lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud olukordadest on määravaks ühes või mitmes muus liikmesriigis teostatava tegevuse kestus (kas alalise või ühekordse või ajutise iseloomuga tegevus). Selleks hinnatakse üldiselt kõiki asjakohaseid fakte, mis töötaja puhul hõlmab eelkõige töölepingus määratletud töötamise kohta.

8. [Määruse nr 883/2004] artikli 13 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel tähendab ühes liikmesriigis toimunud „oluline osa palgatööst või ettevõtlusest“ seda, et selles liikmesriigis toimub kvantitatiivselt märkimisväärne osa tema tegevusest töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana, ilma et see peaks tingimata olema suurem osa sellest tegevusest.

Et määrata kindlaks, kas oluline osa tegevustest toimub ühes liikmesriigis, võetakse arvesse järgmisi soovituslikke kriteeriume:

a) töötamise puhul tööaeg ja/või töötasu ning

[...]

Üldise hinnangu raames on vähem kui 25protsendiline osakaal nimetatud kriteeriumide alusel märk sellest, et oluline osa tegevustest ei toimu asjaomases liikmesriigis.

9. [Määruse nr 883/2004] artikli 13 lõike 2 punkti b kohaldamisel määratakse füüsilisest isikust ettevõtja „tegevuste huvikese“ kindlaks, võttes arvesse kõiki elemente, millest koosneb tema ametialane tegevus, eelkõige asjaomase isiku tegevuse kindlat ja pidevat asukohta, tegevuse tavapärase iseloomu või kestust, osutatud teenuste arvu ning kõigist asjaoludest ilmnevat asjaomase isiku kavatsust.

[...]

11. Juhul kui isik töötab kahes või enamas liikmesriigis tööandja heaks, kelle asukoht on väljaspool liitu, ja kui kõnealune isik elab ühes liikmesriigis, ilma et ta tegeleks seal olulise tegevusega, kohaldatakse tema suhtes elukohaliikmesriigi õigusakte.“

14 Määruse nr 987/2009 artikli 16 lõikes 2 on sätestatud:

„Isiku elukohajärgne määratud asutus määrab viivitamatult kindlaks asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid, võttes arvesse [määruse nr 883/2004] artiklit 13 ja [määruse nr 987/2009] artiklit 14. [...]“.

15 Määruse artikli 19 „Teabe edastamine asjaomastele isikutele ja tööandjatele“ lõikes 2 on sätestatud:

„Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusakte [määruse nr 883/2004] II jaotise alusel kohaldatakse, esitab asjaomase isiku või tema tööandja taotlusel tõendi kõnealuste õigusaktide kohaldamise kohta ja märgib vajaduse korral, millise kuupäevani ja millistel tingimustel.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

16 Põhikohtuasja kaebaja, kelle elukoht oli Saksamaal, töötas täistööajaga Baselis (Šveits) asutatud äriühingus Moguntia Food Group AG ajavahemikul 1. detsembrist 2015 kuni 31. detsembrini 2020 (edaspidi „vaidlusalune ajavahemik“).

- 17 Eelotsusetaotlusest nähtub, et ta töötas ühtaegu Šveitsis 10,5 päeva kvartalis, kaugtööl Saksamaal 10,5 päeva kvartalis ning lisaks kolmandates riikides. Tema kuupalk ei erinenud sõltuvalt kohast, kus ta oma tööd tegi.
- 18 Põhikohtuasja kaebaja pöördus 19. novembril 2015 GKV-Spitzenverbandi poole, kes on määruse nr 987/2009 artikli 16 lõike 2 alusel tema Saksamaa elukoha järgne määratud asutus, kes määrab kindlaks kohaldatavad õigusaktid, kui asjaomane isik töötab tavaliselt kahes või enamas liikmesriigis, ning märkis, et ta töötab Šveitsis Moguntia Food Groupi jaoks ja et vähem kui 25% tema tööst toimub Saksamaal.
- 19 Amt für Sozialbeiträge des Kantons Basel-Stadt (Basel-Stadti kantoni sotsiaalkindlustusamet, Šveits) võttis 22. veebruari 2016. aasta kirjas teatavaks, et põhikohtuasja kaebaja oli liitunud 1. detsembril 2015 Šveitsis kohustusliku ravikindlustusega.
- 20 Olles tuvastanud, et põhikohtuasja kaebaja töötas tavaliselt kahes või enamas liikmesriigis ning et oluline osa sellest tegevusest toimus Saksamaal, kus ta elab, leidis GKV-Spitzenverband aga 18. augusti 2016. aasta otsuses, et määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) alusel on vaidlusaluse ajavahemiku osas kohaldatavad Saksamaa sotsiaalkindlustusalased õigusaktid, ja väljastas põhikohtuasja kaebajale tõendi A1.
- 21 GKV-Spitzenverband jättis 18. detsembri 2020. aasta otsusega rahuldamata vaide, mille põhikohtuasja kaebaja oli esitanud 18. augusti 2016. aasta otsuse peale, ning kinnitas, et vastavalt määrusele nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) ja määrusele nr 987/2009 kuulus põhikohtuasja kaebaja vaidlusalusel ajavahemikul Saksamaa sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kohaldamisalasse. GKV-Spitzenverband märkis sellega seoses kõigepealt, et määruse nr 883/2004 artikli 13 lõikes 1 on sätestatud, et kui isik töötab kahes või enamas liikmesriigis, kohaldatakse elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, kui oluline osa tema tegevusest töötajana toimub selles liikmesriigis. Seejärel täpsustas ta, et määruse nr 987/2009 artikli 14 lõike 8 kohaselt loetakse oluline osa palgatööst või ettevõtlusest liikmesriigis toimunuks siis, kui asjaomase isiku olukorra üldise hindamise alusel tuvastatakse, et ta töötab vähemalt 25% oma tööajast elukohajärgses liikmesriigis ja/või saab seal vähemalt 25% oma töötasust. Kuna GKV-Spitzenverband leidis selles osas, et asjakohane on vaid määruse nr 883/2004 ja määruse nr 987/2009 territoriaalsesse kohaldamisalasse kuuluvates riikides töötamine, võttis ta arvesse üksnes põhikohtuasja kaebaja tööaega Saksamaal ja Šveitsis ning järeldas, et viimane tegi 50% oma tööst Saksamaal, kus ta elab, ning et see töö moodustab olulise osa tema tegevusest töötajana.
- 22 Põhikohtuasja kaebaja esitas 28. detsembril 2020 selle otsuse peale kaebuse Sozialgerichtile (sotsiaalkohus, Saksamaa), väites, et vaidlusalusel ajavahemikul kohaldatavate sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta mitte ainult tema Saksamaal ja Šveitsis töötatud aega, vaid ka kolmandates riikides töötatud aega, ning et igal juhul kuulus ta vaidlusalusel ajavahemikul juba Šveitsi sotsiaalkindlustusskeemi alla.
- 23 See kohus tühistas 4. augusti 2022. aasta otsusega 18. augusti 2016. aasta ja 18. detsembri 2020. aasta otsused ning otsustas, et vastavalt määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 punktile b, mis näeb ette, et asjaomase isiku suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte, kus on talle tööd andva tööandja asukoht, kuulusid põhikohtuasja kaebaja suhtes vaidlusalusel ajavahemikul kohaldamisele Šveitsi sotsiaalkindlustusalased õigusaktid. Ta leidis nimelt, et põhikohtuasja kaebaja ei teinud olulist osa oma tegevusest elukohajärgses liikmesriigis määruse nr 883/2004 artikli 13 lõike 1 ja määruse nr 987/2009 artikli 14 lõike 8 tähenduses, kuna ta oli Saksamaal töötanud vaid 10,5 tööpäeva kvartalis ehk 16% oma kogutööajast.
- 24 GKV-Spitzenverband esitas 6. septembril 2022 selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Landessozialgericht für das Saarlandile (Saarimaa liidumaa kõrgeim sotsiaalkohus, Saksamaa), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus.
- 25 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et vaidlusalusel ajavahemikul kohaldatavate sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kindlaksmääramisel tekib küsimus, kas määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõiget 1 koostoimes määruse nr 987/2009 artikli 14 lõikega 8 tuleb tõlgendada nii, et selle kindlakstegemisel, kas oluline osa asjaomase isiku tegevusest toimus liikmesriigis, tuleb arvesse võtta üksnes selle isiku töötamist liikmesriikides ja nendega võrdsustatud

riikides või tuleb arvesse võtta ka töötamist kolmandates riikides. Euroopa Kohtu senine praktika ei võimalda selle kohtu sõnul sellele küsimusele vastata.

26 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et kui käesoleval juhul tuleb arvesse võtta üksnes põhikohtuasja kaebaja tegevust vaidlusalusel ajavahemikul liikmesriikides, siis tuleb asuda seisukohale, et ta töötas 50% oma tööajast elukohajärgses liikmesriigis, ehk teisisõnu, et seal toimus oluline osa tema tegevusest töötajana määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 tähenduses koostoimes määruse nr 987/2009 artikli 14 lõikega 8. Seevastu juhul, kui tuleb võtta arvesse põhikohtuasja kaebaja kogu tegevust nii liikmesriikides kui ka kolmandates riikides, tuleb ainult 16% tema tööajast pidada töötatuks elukohajärgses liikmesriigis, mis ei ole oluline osa tema tegevusest töötajana.

27 Nendel asjaoludel otsustas Landessozialgericht für das Saarland (Saarlandi liidumaa kõrgeim sotsiaalkohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas [määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis)] artikli 13 lõiget 1 koostoimes [määruse nr 987/2009] artikli 14 lõikega 8 tuleb tõlgendada nii, et selle hindamisel, kas oluline osa tegevusest toimub liikmesriigis, tuleb arvesse võtta töötaja tööd tervikuna, sealhulgas töötamist kolmandates riikides?
2. Või tuleb määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõiget 1 koostoimes määruse nr 987/2009 artikli 14 lõikega 8 tõlgendada nii, et selle hindamisel, kas oluline osa tegevusest toimub liikmesriigis, tuleb arvesse võtta vaid töötaja tööd liikmesriikides?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

28 Kõigepealt tuleb märkida, et vastavalt kokkuleppe artiklile 8 ja II lisale kohaldavad liit ja Šveitsi Konföderatsioon omavahel määrusi nr 883/2004 ja nr 987/2009 ning et selles kontekstis laieneb nendes määrustes kasutatud mõiste „liikmesriik“ ka Šveitsi Konföderatsioonile.

29 Seega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus oma kahe eelotsuse küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, sisuliselt teada, kas määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõiget 1 koostoimes määruse nr 987/2009 artikli 14 lõikega 8 tuleb tõlgendada nii, et määramaks kindlaks, kas isik, kes töötab mitmes liikmesriigis, sealhulgas oma elukohajärgses liikmesriigis, ja mitmes kolmandas riigis, teeb olulise osa sellest tööst oma elukohajärgses liikmesriigis nimetatud artikli 13 lõike 1 tähenduses, tuleb arvesse võtta üksnes selle isiku tööd liikmesriikides või ka kolmandates riikides tehtud tööd.

30 Kõigepealt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt moodustavad määruse nr 883/2004 II jaotise „Kohaldatava õiguse kindlaksmääramine“ sätted, mille hulka kuuluvad selle määruse artiklid 11–16, tervikliku ja ühtse kollisiooninormide süsteemi, mille eesmärk ei ole vältida mitte ainult mitme liikmesriigi õiguse samaaegset kohaldamist ja sellest tuleneda võivaid raskusi, vaid ka seda, et selle määruse kohaldamisalasse kuuluvad isikud jääksid sotsiaalkindlustuskaitseta neile kohaldatavate õigusaktide puudumise tõttu (vt selle kohta 16. novembri 2023. aasta kohtuotsus Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Toruniu, C-422/22, EU:C:2023:869, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Nagu ilmneb määruse nr 883/2004 põhjendustest 1, 3 ja 45, ajakohastatakse ja lihtsustatakse sellega määruses nr 1408/71 sisalduvaid norme, säilitades samas viimase eesmärgid ja eeskätt eesmärgi tagada riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimine, et kindlustada liidu piires isikute vaba liikumine ja seeläbi aidata kaasa nende elustandardi ja tööhõive tingimuste paranemisele (vt selle kohta 5. juuni 2014. aasta kohtuotsus I, C-255/13, EU:C:2014:1291, punkt 41, ja 4. septembri 2025. aasta kohtuotsus Hakamp, C-203/24, EU:C:2025:662, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

32 Seda eesmärki rakendatakse määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikliga 11, mille lõikes 1 on ette nähtud, et määruse reguleerimisalasse kuuluvate isikute suhtes kohaldatakse sotsiaalkindlustuse valdkonnas üksnes ühe liikmesriigi õigusakte, mis määratakse kindlaks vastavalt selle määruse II jaotisele.

- 33 Lisaks on artikli 11 lõike 3 punktis a ette nähtud põhimõte, et isiku suhtes, kes töötab liikmesriigi territooriumil, kehtivad selle liikmesriigi õigusaktid.
- 34 Selle põhimõttega käib siiski kaasas reservatsioon „[a]rvestades [määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis)] artiklites 12–16 sätestatud“, kuna teatud eriolukordades võib tekkida oht, et selle põhimõtte mööndusteta kohaldamine mitte ei aita vältida, vaid hoopis tekitab nii töötajale, tööandajale kui ka sotsiaalkindlustusasutustele administratiivseid raskusi, mis võivad tõkestada selle määruse kohaldamisalasse kuuluvate isikute õiguse vabalt liikuda teostamist (vt selle kohta 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus AFMB jt, C-610/18, EU:C:2020:565, punkt 43).
- 35 Nende eriolukordade hulka kuulub määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõikes 1 nimetatud olukord, mis puudutab kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist isiku puhul, kes tavaliselt töötab kahes või mitmes liikmesriigis.
- 36 Lõike 1 punkti a kohaselt kohaldatakse sellise isiku suhtes elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, „kui [seal toimub] oluline osa tema tegevusest“. Seevastu juhul, kui seal ei toimu „oluline osa tema tegevusest“, kohaldatakse tema suhtes lõike 1 punkti b kohaselt juhul, kui talle annab tööd üks ettevõtja või tööandja, selle liikmesriigi õigusakte, kus asub talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht (vt selle kohta 4. septembri 2025. aasta kohtuotsus Hakamp, C-203/24, EU:C:2025:662, punkt 43).
- 37 Seega tagavad määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 punktides a ja b ette nähtud kollisiooninormid isikule, kes töötab kahes või enamas liikmesriigis, sotsiaalkindlustuse valdkonnas kaitse ühe asjaomase liikmesriigi – see tähendab kas selle isiku elukohajärgse liikmesriigi või tema tööandja asukohajärgse liikmesriigi – õigusaktide kohaldamise teel.
- 38 Seejuures taotleb see säte käesoleva kohtuotsuse punktides 30 ja 31 meenutatud eesmärki, kuna näeb varasemates õigusnormides kehtestatud eeskirju lihtsustades ette erandid selle määruse artikli 11 lõike 3 punktis a sisalduvast eeskirjast just nimelt selleks, et vältida raskusi, mis muidu võiksid tuleneda viimati nimetatud reegli kohaldamisest olukordadele, kus tegutsetakse kahes või mitmes liikmesriigis (vt selle kohta 4. septembri 2025. aasta kohtuotsus Hakamp, C-203/24, EU:C:2025:662, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 39 Seda silmas pidades on määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 punktides a ja b kehtestatud erandite eesmärk tagada, et vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 32 meelde tuletatud ühe riigi õigusaktide kohaldamise reeglile kohaldatakse kahes või mitmes liikmesriigis töötavatele töötajatele ainult ühe liikmesriigi õigusakte, nähes selleks ette seotuse kriteeriumid, mis võtavad arvesse niisuguste töötajate objektiivset olukorda, et lihtsustada nende liikumisvabadust (4. septembri 2025. aasta kohtuotsus Hakamp, C-203/24, EU:C:2025:662, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 40 Käesoleval juhul on eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekkinud küsimus, kuidas tõlgendada määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõiget 1 ja määruse nr 987/2009 artikli 14 lõiget 8 ning eelkõige, kas mõiste „tegevus“ väljendis „oluline osa tema tegevusest toimub [elukohajärgses] liikmesriigis“ viitab üksnes selle isiku töötamisele liikmesriikides või ka kolmandates riikides tehtavale tööle.
- 41 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu õigusnormi tõlgendamisel arvesse võtta mitte üksnes normi sõnastust, vaid ka konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa õigusnorm on (6. oktoobri 1982. aasta kohtuotsus Cilfit, 283/81, EU:C:1982:335, punkt 20, ja 4. septembri 2025. aasta kohtuotsus Kwizda Pharma II, C-451/24, EU:C:2025:663, punkt 55).
- 42 Mis puudutab määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 punkti a sõnastust, siis näeb see säte ette, et isiku suhtes, kes tavaliselt töötab kahes või mitmes liikmesriigis, kohaldatakse elukohajärgse liikmesriigi õigusakte vaid siis, kui oluline osa tema tegevusest toimub selles liikmesriigis.
- 43 Mis puudutab määruse nr 987/2009 artikli 14 lõiget 8, siis seal on kõigepealt täpsustatud, et määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel tähendab ühes liikmesriigis

toimunud oluline osa palgatööst või ettevõtlusest seda, et selles liikmesriigis toimub kvantitatiivselt märkimisväärne osa isiku tegevusest töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana, ilma et see peaks tingimata olema suurem osa sellest tegevusest. Järgmiseks on samas artikli 14 lõikes 8 täpsustatud, et määramaks kindlaks, kas oluline osa tegevusest toimub ühes liikmesriigis, võetakse töötamise puhul arvesse tööaega ja/või töötasu. Samuti on selles artikli 14 lõikes 8 sätestatud, et üldise hinnangu raames on vähem kui 25protsendiline osakaal nimetatud kriteeriumide alusel märk sellest, et oluline osa tegevusest ei toimu asjaomases liikmesriigis.

- 44 Seega tuleb tõdeda, et kui lähtuda ainuüksi määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 ja määruse nr 987/2009 artikli 14 lõike 8 sõnastusest, siis ei piira need sõnaselgelt asjaomase isiku tegevuse töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana arvesse võtmist üksnes tegevusega, mis toimub liikmesriikides. Sellest annab tunnistust eeskätt asjaolu, et prantsuskeelses versioonis on määruse nr 987/2009 artikli 14 lõikes 8 kasutatud väljendeid „ensemble des activités du travailleur salarié ou non salarié“ ja „dans le cadre d’une évaluation globale“; nendele väljenditega sisuliselt samu väljendeid kasutatakse mitmes muus selle sätte keeleversioonis, eeskätt selle sätte bulgaaria, tšehhi, taani, kreeka, inglise, hispaania, soome, iiri, horvaatia, itaalia, läti, malta, rumeenia, slovaki, sloveeni ja rootsi keelses versioonis.
- 45 Nimelt kasutatakse neis keeleversioonides vastavalt järgmisi väljendeid: „от всички дейности на заето или самостоятелно заето лице“ ja „В рамките на цялостната оценка“ bulgaaria keeles; „všech činností zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné“ ja „v rámci celkového hodnocení“ tšehhi keeles; „af alle arbejdstagerens eller den selvstændige erhvervsdrivendes aktiviteter“ ja „I forbindelse med en samlet vurdering“ taani keeles; „του συνόλου των δραστηριοτήτων του μισθωτού ή μη“ ja „Στο πλαίσιο συνολικής αξιολόγησης“ kreeka keeles; „of all the activities of the employed or self-employed person“ ja „In the framework of an overall assessment“ inglise keeles; „del conjunto de sus actividades por cuenta propia o ajena“ ja „En el contexto de una evaluación global“ hispaania keeles; „palkkatyötä tekevän tai itsenäisen ammatinharjoittajan kaikista toiminnasta“ ja „kokonaisarviointinissa“ soome keeles; „de ghníomhaíochtaí uile an duine fhostaithe nó fhéinfhostaithe“ ja „I réim measúnaithe foriomláin“ iiri keeles; „svih djelatnosti zaposlene osobe ili samozaposlene osobe“ ja „Ako je u okviru opće ocjene utvrđeno“ horvaadi keeles; „dell’insieme delle attività del lavoratore subordinato o autonomo“ ja „Nel quadro di una valutazione globale“ itaalia keeles; „ka nodarbināta vai pašnodarbināta persona veic kvantitatīvi būtisku visu darbību daļu“ ja „Saskaņā ar vispārēju novērtējumu“ läti keeles; „tal-attivitàjiet kollha tal-persuna impjegata jew li taħdem għal rasha“ ja „Fil-qafas ta’ evalwazzjoni globali“ malta keeles; „a tuturor activităților persoanei salariate sau persoanei care desfășoară activități independente“ ja „În cadrul unei evaluări globale“ rumeenia keeles; „všetkých činností zaměstnanca alebo samostatne zárobkovo činné osoby vykonáva v tomto členskom štáte“ ja „V rámci celkového posúdenia“ slovaki keeles; „vseh dejavnosti zaposlene ali samozaposlene osebe“ ja „Če je delež, ugotovljen med splošno presojo“ sloveeni keeles ja „allt arbete som anställd eller av all verksamhet som egenföretagare“ ja „Inom ramen för en samlad bedömning“ rootsi keeles.
- 46 Need eri keeleversioonid viivad sel moel järeldusele, et määruse nr 987/2009 artikli 14 lõike 8 sõnastus näeb ette, et selleks, et teha kindlaks, kas liidu kodanik, kes elab liikmesriigis ja töötab mitmes riigis, sealhulgas oma elukohajärgses liikmesriigis, ühes teises liikmesriigis ja kolmandates riikides, teeb olulise osa oma tööst elukohajärgses liikmesriigis, ette, tuleb arvesse võtta kogu selle isiku tööd, sealhulgas kolmandates riikides tehtud tööd.
- 47 Seda grammatilist tõlgendust kinnitab määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 ja määruse nr 987/2009 artikli 14 lõike 8 kontekst ning nende sätete eesmärk.
- 48 Nimelt tuleb meenutada, et selle liikmesriigi õigusnormide kohaldamine, kus tööd tehakse, on üldreegel, mis on määrusega nr 883/2004 kehtestatud süsteemi aluseks (vt analoogia alusel 27. septembri 2012. aasta kohtuotsus Partena, C-137/11, EU:C:2012:593, punktid 49 ja 57), ja et asjaomase isiku elukohajärgse liikmesriigi õigusnormide kohaldamine on täiendav reegel, mida kohaldatakse vaid juhul, kui neil õigusnormidel on seos töösuhtega (vt analoogia alusel 19. märtsi 2015. aasta kohtuotsus Kik, C-266/13, EU:C:2015:188, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika). Töö „tegemise koha“ mõistet tuleb aga mõista nii, et see tähistab kohta, kus asjaomane isik konkreetset

sooritab tööga seotud toiminguid (vt analoogia alusel 27. septembri 2012. aasta kohtuotsus Partena, C-137/11, EU:C:2012:593, punkt 57).

- 49 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 36, tuleb neil tingimustel selleks, et teha kindlaks, milliseid sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte töötaja suhtes kohaldatakse, analüüsida tema tegelikku olukorda ja võtta arvesse kogu tema tööd, sealhulgas tööd kolmandates riikides, kuna üksnes liikmesriikides tehtud töö arvesse võtmine looks õigusliku fiktsiooni, mis on erinev elukohajärgses liikmesriigis tehtava töö konkreetsest tegelikkusest.
- 50 Lisaks on Euroopa Kohus otsustanud, et hindamaks, kas töötaja on hõlmatud mõistega „isik, kes tavaliselt töötab kahes või mitmes liikmesriigis“ määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 tähenduses, tuleb arvesse võtta võimalikku lahknevust ühelt poolt asjaomastes töölepingutes sisalduva teabe ja teiselt poolt lepinguliste kohustuste konkreetse täitmise viisi vahel. Kui muudest asjakohastest teguritest peale lepingudokumentide ilmneb, et tegelikult erineb töötaja olukord neis dokumentides kirjeldatust, peab asjaomane institutsioon määruse nr 883/2004 õige kohaldamise nimel lepingudokumentide sõnastust tähelepanuta jättes lähtuma oma järeldustes töötaja tegelikust olukorrast (vt selle kohta 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus AFMB jt, C-610/18, EU:C:2020:565, punktid 57–59 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 51 Kui aga võtta arvesse üksnes asjaomase isiku tööd liikmesriikides, et teha kindlaks, kas see isik teeb olulise osa oma tööst elukohajärgses liikmesriigis, tähendaks see eirata asjaolu, et – nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 41 ja 48 meenutatud kohtupraktikast – kohaldatava õiguse kindlaksmääramine kollisiooninormide alusel, mis on ette nähtud eelkõige määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõikes 1, ei sõltu mitte töötaja, ettevõtjate või pädevate riigisiseste asutuste vabast valikust, vaid töötaja objektiivsest olukorrast.
- 52 Järelikult tuleb määruse nr 987/2009 artikli 14 lõikes 8 ette nähtud üldise hinnangu raames võtta asjaomase isiku poolt kolmandates riikides tehtud tööd arvesse samamoodi nagu liikmesriikides tehtud tööd selleks, et määrata kindlaks selle isiku kogutööaeg kõigis liikmesriikides ja kolmandates riikides, kus ta on töötanud, ning seejärel kontrollida, kas 25% tööajast on tehtud tema elukohajärgses liikmesriigis või mitte.
- 53 Tuleb lisada, et asjaomase isiku poolt kolmandates riikides tehtud kogu töö arvesse võtmine ei ole kuidagi vastuolus määruse nr 883/2004 artikli 11 lõikes 1 ette nähtud ühe liikmesriigi õigusaktide kohaldamise reegluga, mille kohaselt töötaja suhtes, kes elab ühes liikmesriigis ja töötab kahes või enam liikmesriigis, kohaldatakse ainult ühe liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte.
- 54 Isegi kui eeldada, et töötaja ei tee olulist osa oma tööst mitte oma elukohajärgses liikmesriigis, vaid kolmandas riigis, kohaldatakse selle töötaja suhtes nimelt ainult ühte sotsiaalkindlustusõigust, mis on määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 alusel selle liikmesriigi sotsiaalkindlustusõigus, kus on tema tööandja asukoht. Kui selgub, et tööandja asub kolmandas riigis, kohaldatakse selle töötaja suhtes üksnes ühe liikmesriigi õigusakte, sest määruse nr 987/2009 artikli 14 lõige 11 näeb ette, et kui ühes liikmesriigis elav isik töötab kahes või enam liikmesriigis tööandja heaks, kelle asukoht on väljaspool liitu, kohaldatakse tema suhtes elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, isegi kui ta ei tee seal olulist osa oma tööst.
- 55 Lisaks, kui – nagu põhikohtuasjas – tööandja registrisse kantud asukoht on riigis, kus kohaldatakse määrust nr 883/2004, on võimalik saada hõlpsasti teavet töötaja tegevuse kohta kolmandates riikides, mis on vajalik selleks, et hinnata, kas töötaja teeb olulise osa oma tööst elukohajärgses liikmesriigis, mistõttu kolmandates riikides tehtud töö arvesse võtmine ei too kaasa „suuremat kuritarvitamise ohtu“ vastupidi sellele, mida väidavad GKV-Spitzenverband ning Saksamaa ja Belgia valitsus.
- 56 Nimelt, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 45 rõhutas, tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et määrusega nr 883/2004 loodud süsteemi nõuetekohane toimimine eeldab tõhusat ja tihedat koostööd nii eri liikmesriikide pädevate asutuste kui ka nende asutuste ja selle määruse kohaldamisalasse kuuluvate isikute vahel (16. novembri 2023. aasta kohtuotsus Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Toruniu, C-422/22, EU:C:2023:869, punkt 53). Seega võib elukohajärgse liikmesriigi pädev asutus üldise hindamise raames, mille ta peab määruse nr 987/2009 artikli 14 lõike 8 alusel läbi viima, paluda selle liikmesriigi asutusel, kus on tööandja registrisse kantud asukoht, küsida tööandjalt, kas töötaja on

kolmandates riikides tegelikult tööd teinud, nõudes eelkõige selliste tõendite esitamist nagu sõidupiletid või arved.

- 57 Mis puudutab GKV-Spitzenverbandi ning Saksamaa ja Belgia valitsuse väljendatud kartusi, et asjaomase isiku poolt kolmandates riikides tehtud töö arvesse võtmine määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 alusel ei ole võimalik, kuna füüsilisest isikust ettevõtjate puhul ei ole selline arvesse võtmine selle määruse artikli 13 lõike 2 alusel võimalik, siis piisab, kui märkida – nagu seda tegi ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 44 –, et töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kohaldatavad eeskirjad ei ole igas suhtes sarnased, mistõttu esimeste puhul valitud lahendus ei ole analoogia alusel kohaldatav teiste suhtes.
- 58 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et see osa põhikohtuasja kaebaja tööst, mille ta tegi elukohajärgses liikmesriigis, moodustas vaidlusalusel ajavahemikul 16% tema kogu tööst nii liikmesriikides kui ka kolmandates riikides. Kui see on tõesti nii – mida peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus –, tuleb põhikohtuasja kaebajat pidada isikuks, kes ei tee olulist osa oma tööst elukohajärgses liikmesriigis ja kes kuulub seega määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 1 punkti b alusel selle liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kohaldamisalasse, kus on tema tööandja registrisse kantud asukoht, see tähendab Šveitsi Konföderatsiooni õigusaktide kohaldamisalasse.
- 59 Kõigi eeltoodud kaalutlustega arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et määruse nr 883/2004 (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõiget 1 koostoimes määruse nr 987/2009 artikli 14 lõikega 8 tuleb tõlgendada nii, et määramaks kindlaks, kas isik, kes töötab mitmes liikmesriigis, sealhulgas oma elukohajärgses liikmesriigis, ja mitmes kolmandas riigis, teeb olulise osa tööst oma elukohajärgses liikmesriigis nimetatud artikli 13 lõike 1 tähenduses, ei tule arvesse võtta mitte üksnes selle isiku tööd liikmesriikides, vaid ka kolmandates riikides.

Kohtukulud

- 60 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse sama kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrusega (EL) nr 465/2012, artikli 13 lõiget 1 koostoimes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord, mida on muudetud määrusega nr 465/2012, artikli 14 lõikega 8

tuleb tõlgendada nii, et

määramaks kindlaks, kas isik, kes töötab mitmes liikmesriigis, sealhulgas oma elukohajärgses liikmesriigis, ja mitmes kolmandas riigis, teeb olulise osa tööst oma elukohajärgses liikmesriigis nimetatud artikli 13 lõike 1 tähenduses, ei tule arvesse võtta mitte üksnes selle isiku tööd liikmesriikides, vaid ka kolmandates riikides.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: saksa.